

he jalgust kantanud, ehk aida Willemi wõlil kohta tagasiannud ja raha wõtnud, aga Jüri mõttis teisite, ja ütles trööstides Liisule: „Kül Jumal edespidi jälle saab aitama! Meie majapidamine on wast alustusel ja mitmest tehtud tööst saab mõne aasta pärast meile kasu tulema. Minewal suwel ei saanud ma kül täit neljawõrra seemet rufi põllult, sest põld oli sõnnikuta wõderal käel haritud ja külwatud. Tuleb tänawu ilus õitsemise aeg, siis loodan palju paremat woodu, kõrs on wäga fena. Aga kui aast aastalt põldu forrapärast harin ja kosutan, siis peab se meile kümne ehk kaheteistkümne wõrdse töö-palgaks andma, kui midagi kogemata äpardust talwel oraksele ehk suwel õitsemisele ei tule. Et oodetud kasu aega mööda wõiksimise kätte saada, tuleb mul weelgi raha kulutada. Õsteks pean selle eest muretsema, lojufse karja suuremaks kosutada, ma õstan weel ühe lüpsilehma ja paari künniärgi, et rohkem sõnnikut saame. Se wiidaks ilma asjata aega, kui noore lojufse kaswatamisest wast karjale lisa tuleks.“ „Lehm lähaks kül lorda,“ ütles Liisu — „aga mis suuremat hääd ärgadest wõime loota? need ei anna piima, ei wõid ega wõikfat ja künni tarbeks on meil hobused. Lehma wõikfaid kaswatades sigineb aega mööda kari muidugi suuremaks, kui weike koht kannab pidada.“ — „Armas naine,“ wastas Jüri — „se on üks pere mehe, ja ei mite perenaise tallitus. Sennikui ärg põllul künnab, wõime hobused muul tööl tarwitada, ja ärga paari wõim aastaks peaaegu sellesama hinnaga ülespidada, mis ühe hobuse sarrutusamine maksab, aga kas ärga anname enam sõnnikut kui üks ho-

bune ja eppwad põllu põhuga, kus hobune heinu ja kae-
ra-teri tarwitab. Wanaks läinud hobusest ei saa wiimaks palju enam kui naha hinda; üks wanaks läinud ärg, talwel tugewa sõõgi peale pandud, annab kas mües hinda, ehk wõib ka ärga enda perele lihaks tappa. Mis mind kõigeenamist ärgi ostma sunnib, on üks kogemata leitud raha-hauk.“ — „Raha-hauk!“ kiljatas naine rõemja kofkumisega. „Ja sest õnne leidust ei ole sa mulle midagi seie saadik rääkinud? Armas Jüri, eks sa seda isegi wõi arwata, kuida minu süda sinu õnne üle rõemuistab? Aga teie mehed“ ütles naine pool nutul — „ei mõista ial naise südant sügawamalt äratunda! Kui kogemata ärgade ostmise jut sul raha-hauku ei oleks meele tuletanud, mis ehk juba ammugi leidsid, kes teab, mila'al mina waene siis oleks sõnumid saanud!“ — „Waata, armas eideke!“ ütles Jüri — „raha ei ole weel minu kätis, waid alles maa sees warjul. Ja kui sa leiduse kohe selgeks sullaks ehk hõbedaks arwad, siis oled sa eksiteel. Leitud raha-haugust loodan wast aega mööda hõbedat majasse siginema; sel puhul ei ole asi suurem kui m u d a ja kõ n t s, aga üks osaw põllumees peab neid raharandjaks moondama. Minewal nädalal leidsin al heinamaa sõrwa, kus üks weike rabadik on ja muud peal ei kaswa kui soosamblaid, et se koht üks muistene finnikasw. Ja aega mööda kuwaks tähendend wee laigufene on n u d. Enam neljajala ügawuselt reitwaga siise pistes, leidsin fena musta tal u l d a ja kõ n t s a. Kui sellest juba tänawu jõuaksin mõne kümne loorma põllule wedada ja aast-aastalt pikemalt raha hauku tä-